

[Lembourn.]

optimistisk tone, og det kan jo skyldes, at ministeren har et optimistisk temperament, men det kunne også skyldes, at man mente, genanvendelsesmulighederne var ganske gode, og at det var forholdsvis nemt at få gennemført det. Jeg tror, den første form for optimisme er den mest realistiske, for vi skal nok se i øjnene, at det er et uhyre vanskeligt problem at løse. Vi vil det så gerne, og det er jo en rigtig tanke, det er klart, alle kan blive enige om, at man må gøre, hvad man kan for at få genanvendt ressourcerne. Men når vi så skal til at se på det, opdager vi gang på gang, hvor svært det er.

Nogle ordførere har nævnt noget med papiret, og det er jo rigtigt. Nu står vi i en situation, hvor vi har haft et stort engagement i papirindsamlingen, og så pludselig hobes det op i tonsvis i lagre, hvor det går til grunde i fugt og så stopper altså initiativet.

Vi har snakket om standardisering af flasker, og det er da også fuldkommen rigtigt, men når vi først skal til det, bliver det meget svært. Det ville være strålende, hvis man kunne forestille sig i EF-landene at få en standardisering af vin- og spritflasker, men i Frankrig har man altså haft 10 revolutioner og 2 verdenskrige, og man kan vel alligevel ikke forestille sig, at en franskmand kunne affinde sig med at drikke bordeauxvin af en bourgogneflaske, så der er langt igen.

Med hensyn til bils-krotningen snakker man om, at man vil lægge en afgift på, og det skal da også overvejes. Men en bil varer jo i dag i Danmark en halv snes år, så hvis man nu lægger 200, 300, 400, 500 kr. på, eller hvad man havde tænkt sig, i afgift og så ser på, hvad det bliver til om 10 år, er det altså en tiendedel eller sådan noget takket være inflationen, og så er det jo ikke sikkert, at det hjælper så meget.

Jeg nævner blot dette for at sige, at det er uhyre svært, og derfor skal vi i dag holde os til det mere principielle, men jeg er enig med hr. Kampmann og fru Lone Dybkjær i, at der er politik i dette, for der er virkelig principper af forskellig art, man kan følge.

Hr. Kampmann sagde, at i løbet af 4, 5, 6 år måtte vi til at gribe ind, så måtte vi styre dette, fordi den frie markeds mekanisme næppe ville kunne magte opgaven. Der har

jeg jo nok et lidt andet syn på tingene. Man kan appellere til mennesker og til virksomheder om, at nu skal de genanvende, og det er en smuk appel, men den batter nok ikke så meget. Mennesket er et rationelt væsen, i hvert fald når det gælder sig selv, og virksomhederne er det, og man gør det, som betaler sig, ellers gør man det ikke; det kan man lide eller ej, men sådan er det bare, sådan er vores psyke. Hvis man skal have dette her til at fungere, må man altså på en eller anden måde få det til at kunne betale sig at genanvende, hvad enten man er en borger eller man er en virksomhed. Så er vi altså inde i det frie markedssystem, som vi så må acceptere og prøve at påvirke på en eller anden måde, sådan at det kommer til at betale sig. Det er en anden principiel, vi kan godt bruge ordet ideologisk holdning end den, jeg fornemede hr. Kampmann var inde på. Jeg mener, vi skal gå den vej først og fremmest, at vi skal forsøge at påvirke markedsmekanismen sådan, at man får lyst til som borger, og at man bliver interesseret i som virksomhed at investere i genanvendelse.

Hvilke midler kan man så anvende her? Ja, man kunne forestille sig, at man kunne anvende afskrivningsinstituttet. Vi var jo under diskussionen om miljøloven inde på, og der blev nedsat et udvalg, der skulle undersøge mulighederne for at forbedre afskrivningerne for miljøinvesteringer, og jeg har forstået, at det varer ikke så længe, inden vi får en betænkning fra det udvalg. Hvis man kommer til det resultat, at der her virkelig er noget at opnå, kunne man jo også bruge forbedrede afskrivninger til virksomheder, som vil investere i genanvendelsesteknik, og det er at gå ind i den frie markeds mekanisme som princip.

Noget andet man kunne gøre, er at benytte afgiftssystemet og prøve at påvirke prismekanismen gennem afgifter, men altså således at man stadig væk står på udbud og efterspørgselsprincippet som grundlag.

Det næste, man kan gøre, er, at når der opstår en enkelt situation som den, der er opstået med papiret, kunne man sige, at her kunne man gå ind, fordi det er en enkelt akut situation, med en eller anden form for støtteordning for at komme videre, således at vi igen kommer ud i en balancesituation,